

Zmiana wybranych pozycji sprawozdania finansowego w wyniku jego atestacji na przykładzie spółek notowanych na NewConnect

Natalia Kalandyk^{*}, Paweł Kalandyk^{}, Bartosz Rymkiewicz^{***}**

Streszczenie: *Cel* – ocena wpływu badania sprawozdań finansowych przez biegłego rewidenta na wybrane pozycje finansowe. *Metodologia badania* – badania statystyczne oraz empiryczne na podstawie sprawozdań finansowych publikowanych przez spółki NewConnect. *Wynik* – przeprowadzone badania udowadniają istotny wpływ rewizji finansowej na wiarygodność oraz rzetelność sprawozdań finansowych. Niezależnie od rozmiarów działalności w sprawozdaniach spółek pojawiają się istotne błędy. *Oryginalność/Wartość* – w polskiej literaturze jest niewiele pozycji dotyczących wiarygodności informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

Słowa kluczowe: rewizja finansowa, badanie sprawozdań finansowych, NewConnect

Wprowadzenie

Przez lata dostęp do informacji miał kluczowe znaczenie nie tylko dla inwestorów, ale również wszelkich grup interesariuszy. Jednak współcześnie w mnogości informacji prezentowanych przez przedsiębiorstwa i inne podmioty nie wystarcza sama możliwość wglądu do informacji. O wiele ważniejszy jest dostęp do informacji właściwych, rzetelnych i wiarygodnych. Liczne skandale ostatnich lat, które wstrząsnęły rynkiem, spowodowały znaczny spadek zaufania do informacji prezentowanych w sprawozdaniach przez przedsiębiorstwa. W związku z tym najważniejszym ogniwem sporządzania dokumentów korporacyjnych staje się rewizja finansowa. Zagadnienie rewizji finansowej jest szeroko omawiane w literaturze przedmiotu¹. Jednakże wciąż brakuje badań dotyczących jej znaczenia dla wiarygodności informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

W niniejszym artykule autorzy podjęli próbę ukazania wpływu rewizji finansowej na rzetelność i wiarygodność informacji prezentowanych w sprawozdaniach finansowych.

^{*} mgr Natalia Kalandyk, Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica w Krakowie, Wydział Zarządzania, ul. Gramatyka 10, 30–067 Kraków e-mail: kalandyk.n@gmail.com.

^{**} mgr Paweł Kalandyk, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Wydział Zarządzania, ul. Rakowicka 27, 31–510 Kraków.

^{***} mgr Bartosz Rymkiewicz, Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica w Krakowie, Wydział Zarządzania, ul. Gramatyka 10, 30–067 Kraków e-mail: bartosz.rymkiewicz@wp.pl.

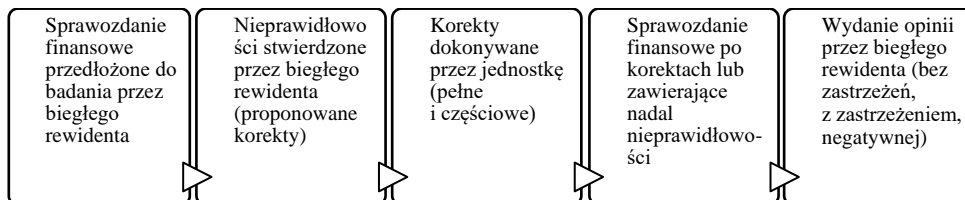
¹ Temat rewizji finansowej poruszany był poruszany przez wielu autorów, m.in. w opracowaniach Krzywda (2012), Pfaff (2011), Andrzejewski (2012).

W tym celu przeprowadzono badania empiryczne i statystyczne. Podmiotem badania są wybrane losowo spółki notowane w roku 2013 na rynku alternatywnym NewConnect.

1. Znaczenie rewizji finansowej

Badanie sprawozdania finansowego jednostki przez niezależnego biegłego rewidenta może mieć charakter obligatoryjny² albo wynikać z dobrowolnej chęci uwiarygodnienia zawartych w nim danych finansowych jednostki.

Badanie przeprowadzone przez niezależnego biegłego rewidenta zwiększa poczucie pewności, że sprawozdanie zostało sporządzone prawidłowo i w istotnych aspektach nie popełniono błędów, które by dyskwalifikowały sprawozdanie, jako źródło informacji dla zarządu oraz dla odbiorców zewnętrznych, takich jak: właściciele, banki, organy podatkowe czy inwestorzy. Należy jednak pamiętać, że wyrażenie przez biegłego rewidenta pozytywnej opinii, nie daje absolutnej pewności, co do bezbłędności sprawozdania, ponieważ metody pracy stosowane przez audytorów mają na celu wykrycie istotnych nieprawidłowości, które wpływają na ocenę sprawozdania, jako całości (Marzec, Śliwa 2012: 59). Warto jednakże zauważyć, iż opinia (Sawicki 2012: 42–43) biegłego rewidenta jest wydawana w odniesieniu do końcowej wersji sprawozdania finansowego. Wcześniej biegły rewident ujawnia ewentualne nieprawidłowości i informuje kierownika jednostki o proponowanych korektach. Dopiero po wprowadzeniu przez jednostkę zalecanych zmian biegły wydaje opinię. Na rysunku 1 przedstawiono funkcję korygującą rewizji finansowej.

Rysunek 1. Korygująca funkcja rewizji finansowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sawicki (2012: 43).

2. NewConnect – alternatywny system obrotu akcjami

NewConnect jest rynkiem akcji utworzonym na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych w sierpniu 2007 roku. Działa on w formie alternatywnego systemu obrotu (ASO) i jest przeznaczony dla niewielkich, dynamicznie rozwijających się przedsiębiorstw niezależnie od etapu działalności i branży. Najbardziej pożądane na tym rynku są spółki innowacyjne, nowych technologii, które dla dalszego rozwoju potrzebują finansowania w wysokości do kilkudziesięciu milionów złotych.

² Podmioty zobligowane do przeprowadzania badania rocznych sprawozdań finansowych zostały wskazane w art. 64 ust. 1 Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, DzU 2013, poz. 330, z późn. zm.

Rynek ten ze względu na mniejsze wymogi dopuszczeniowe oraz obowiązki informacyjne może być etapem pośrednim w drodze do udziału w rynku regulowanym. W ciągu 6 lat istnienia NewConnect, 20 spółek przeszło na główny parkiet warszawskiej giełdy (Przewodnik po rynku NewConnect: 1). Spośród 432 spółek notowanych obecnie, na NewConnect 26 zakwalifikowano do segmentu NC Lead, czyli grupy największych i najpłynniejszych spółek, mających duże szanse spełnić kryteria dopuszczeniowe na GPW (www.newconnect.pl).

Zasady obrotu oraz wymogi dopuszczeniowe i obowiązki informacyjne emitentów alternatywnego systemu obrotu reguluje Regulamin Alternatywnego Systemu Obrotu³.

Podstawowe wymagania wobec przedsiębiorstw chcących debiutować na NewConnect są następujące (Regulamin ASO, www.newconnect.pl):

- posiadanie statusu spółki akcyjnej lub komandytowo – akcyjnej,
- minimalna wartość kapitału własnego emitenta – 500 tys. zł,
- minimalna wartość nominalna 1 akcji – nie mniej niż 0,10 zł,
- spółka nie może znajdować się w stanie upadłości lub w trakcie postępowania likwidacyjnego,
- korzystanie z pomocy Autoryzowanego Doradcy oraz Animatora Rynku,
- minimum 15% akcji musi znajdować się w posiadaniu co najmniej 10 akcjonariuszy, z których każdy posiada nie więcej niż 5% ogólnej liczby głosów,
- sporządzenie właściwego dokumentu informacyjnego.

Obowiązki informacyjne, jakie musi spełniać emitent na rynku NewConnect, są określone w Załączniku nr 3⁴ do Regulaminu Alternatywnego Systemu Obrotu. W ramach tych obowiązków spółki są przede wszystkim zobowiązane do publicznego ujawniania następujących informacji (Regulamin ASO, www.newconnect.pl):

- raportów bieżących, zawierających informację o wszelkich istotnych zdarzeniach i planach, mających wpływ na ich sytuację rynkową lub na ocenę instrumentów finansowych,
- raportów okresowych o charakterze finansowym, zawierających bilans, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych oraz zestawienie zmian w kapitale własnym, dodatkowo raport roczny wraz z opinią i raportem z badania przez biegłego rewidenta.

Jednakże zainteresowanie spółkami notowanymi na rynku NewConnect jest dość ograniczone, o czym świadczy mała płynność akcji⁵. Wiele spółek narusza obowiązujące normy⁶, a niektóre są nawet wykluczane przez GPW z obrotu⁷. Przyczynia się to do spadku zaufania inwestorów do spółek notowanych na rynku NewConnect. Wszystko to powoduje, iż olbrzymiego znaczenia nabiera wiarygodność informacji publikowanych przez spółki

³ Przyjęty Uchwałą Nr 147/2007 Zarządu Giełdy z dnia 1 marca 2007 r. z późn. zm., www.newconnect.pl/pub/regulacje_prawne/Regulamin_ASO_UTP.pdf (12.02.2015).

⁴ Dostępny: www.newconnect.pl/pub/regulacje_prawne/Regulamin_ASO_UTP_zal__3.pdf (12.02.2015).

⁵ Dnia 12 lutego 2015 roku notowanych na rynku NewConnect było 429 spółek, zaś wartość obrotów wyniosła zaledwie 11,387 mln złotych (dla porównania na rynku podstawowym notowanych było 379 spółek a obroty wyniosły 763,35 mln zł.), zaś kurs aż 238 spółek nie zmienił się.

⁶ Od 2009 roku organizator ASO nałożył na emitentów sankcje 384 razy. Były to sankcje począwszy od upomnienia po wykluczenie z obrotu.

⁷ Między innymi w ostatnim czasie wykluczono z obrotu akcje takich spółek jak: Formuła8 SA (Uchwała 1335/2014 z dnia 27.11.2014), ATON-HT SA (Uchwała 1090/2014 z dnia 1.10.2014), GC INVESTMENT SA (uchwała 1091/2014 z dnia 1.10.2014) i wiele innych.

ryнку alternatywnego, zaś jedyną możliwością weryfikacji danych stanowi rewizja finansowa prowadzona przez niezależnego biegłego rewidenta.

3. Przegląd dotychczasowych badań

Pierwsze badania z zakresu wpływu rewizji finansowej na ostateczny obraz sprawozdań finansowych zostały przeprowadzone przez prof. J. Pfaffa (Pfaff 2007) i miały za zadanie określenie wielkości błędów, które zostały wykryte przez biegłego podczas badania sprawozdań finansowych. Badanie polegało na przeprowadzeniu ankiety wśród 223 jednostek, które podały swoje sprawozdania finansowe badaniu. Wszystkie sprawozdania dotyczyły okresu sprawozdawczego kończącego się w 2005 roku. W badaniu brały udział jednostki objęte obowiązkowym badaniem (63%) oraz jednostki, które podały się badaniu dobrowolnie (37%).

W ramach badań empirycznych zbadano wpływ rewizji finansowej na zmiany poszczególnych pozycji bilansu oraz rachunku zysków i strat. Dla bilansu przyjęto następujące przedziały zmian: do 500 tys. zł, 501–1000 tys. zł oraz powyżej 1000 tys. zł. W wypadku rachunku zysków i strat wydzielono natomiast pięć przedziałów: do 100 tys. zł, 101 tys. zł – 500 tys. zł, 501 tys. zł – 1 mln zł, 1 mln zł – 10 mln zł oraz powyżej 10 mln zł.

W przeprowadzonych ankietach aż 80% badanych jednostek potwierdziło konieczność zmian sumy bilansowej, a 77% w przypadku rachunku zysków i strat.

Najwięcej zmian w bilansie dotyczących sumy bilansowej, wartości aktywów i pasywów dokonano w przedziale do 500 tys. zł. Zmiana sumy bilansowej w tym przedziale dotyczyła 59% jednostek, ale trzeba nadmienić, że aż w 32 jednostkach (14%) zmiany wynosiły więcej niż 1 mln zł. Wśród badanych pozycji bilansu wykazano, że pozycjami najbardziej podatnymi na zmiany są kapitał własny, aktywa obrotowe oraz zobowiązania krótkoterminowe, które podlegały zmianom w około 70% przypadków.

Zmiany w rachunku zysków i strat w największym stopniu dotyczyły wyniku finansowego brutto, bo aż 65% jednostek dokonało zmian tej pozycji. Wartości zmian odnoszących się do tej pozycji w 70% nie przekraczały wartości 500 tys. zł.

Stwierdzono, że pozycjami rachunku zysków i strat najbardziej podatnymi na zmiany były wynik finansowy (65%), koszty działalności operacyjnej (53%), pozostałe koszty operacyjne (48%), przychody ze sprzedaży (37%).

Jak widać, zmiany wprowadzane do sprawozdań finansowych w wyniku przeprowadzonej rewizji mają znaczący charakter. Jednak te informacje nie są ujawniane odbiorcom zewnętrznym ani udziałowcom i pozostają tylko do wiadomości zarządów spółek. Pomimo, że w badaniach J. Pfaffa wykazano zmiany powyżej 1 mln zł w odniesieniu do bilansu oraz powyżej 10 mln zł w przypadku rachunku zysków i strat, nie musi to oznaczać, że wartości te przekroczyły określony w trakcie badania poziom istotności ogólnej lub częściowej. Tymi kwestiami zajmował się podczas badań A. Młynarczyk. Jego wyniki zostały zaprezentowane w pracy doktorskiej pt. „Metody szacowania ryzyka wystąpienia nieprawidłowości w sprawozdaniach finansowych, jako znaczący element rewizji finansowej”, napisanej pod kierunkiem naukowym J. Pfaffa na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach w 2009 r. (Andrzejewski, 2012). W ramach swoich badań A. Młynarczyk porównał 257 jednostkowych sprawozdań finansowych spółek giełdowych za IV kwartał oraz za analogiczny okres roczny. Obowiązek publikowania sprawozdań finansowych za ten sam okres dwa razy mają wyłącznie spółki giełdowe. Ma to znaczenie ze względu na fakt, że spr-

wozdania za IV kwartał nie podlegały badaniu przez biegłego, natomiast sprawozdania za okresy roczne są badane obligatoryjnie.

W badaniach wykazano, że zmiany w sprawozdaniach finansowych zostały wprowadzone na podobnym poziomie, jak w wypadku badań J. Pfaffa, natomiast odsetek zmian o charakterze istotnym stwierdzono np. w przypadku aktywów ogółem bilansu w 47% przypadków, natomiast wyniku finansowego netto – w 38%, rezerw na zobowiązania – w 34%.

4. Metodologia badania

W celu sprawdzenia, jak polskie spółki nienotowane na rynku podstawowym GPW prowadzą sprawozdawczość finansową, autorzy przeprowadzili badanie dotyczące różnic pomiędzy wielkościami najistotniejszych pozycji sprawozdań finansowych przed i po weryfikacji przez niezależnego biegłego rewidenta. Jako podmiot obserwacji wzięto wszystkie spółki mające siedzibę w Małopolsce oraz losowo wybrane notowane w 2013 roku na rynku alternatywnym NewConnect spółki mające siedzibę w innych miejscach w Polsce. Otrzymano 108 obserwacji. W tabeli 1 przedstawiono liczbę spółek z poszczególnych województw.

Tabela 1

Liczba spółek wziętych do badania z podziałem na województwa

Województwo	Liczba spółek	Województwo	Liczba spółek
Dolnośląskie	8	Podkarpackie	3
Kujawsko-Pomorskie	8	Podlaskie	2
Lubelskie	4	Pomorskie	8
Lubuskie	4	Śląskie	9
Łódzkie	8	Świętokrzyskie	3
Małopolskie	19	Warmińsko-Mazurskie	6
Mazowieckie	7	Wielkopolskie	7
Opolskie	6	Zachodniopomorskie	6
Polska	108		

Źródło: opracowanie własne.

Dane do badania pozyskano z raportów za IV kwartał 2013 roku (dane przed badaniem biegłego rewidenta) oraz raportów rocznych za rok 2013 (dane po badaniu) spółek wskazanych w tabeli 1. Do badania wzięto najważniejsze, zdaniem autorów, pozycje sprawozdań finansowych, czyli: sumę bilansową, przychody ze sprzedaży, wynik finansowy oraz koszty działalności operacyjnej.

W pierwszym etapie badania określono poziom istotności dla badanych pozycji. Dla pozycji bilansowych wykorzystano poziom istotności błędów na poziomie 1 procenta sumy bilansowej, zaś dla pozycji pochodzących z rachunku zysków i strat – 1 procent wartości przychodów ze sprzedaży. Poziom istotności błędów został określony względem wartości prezentowanych w raporcie rocznym, czyli po badaniu biegłego rewidenta. Następnie porównano różnice pomiędzy poszczególnymi pozycjami prezentowanymi w sprawozdaniach finansowych za IV kwartał roku oraz za cały rok, określając, czy uzyskane różnice są istotne czy też nieistotne.

W kolejnym kroku autorzy zadali sobie pytanie, jaki jest kierunek istotnych różnic. W tym celu odjęto od wartości poszczególnych pozycji wykazanych w sprawozdaniu za IV

kwartał wartość wykazane w sprawozdaniu za rok, uzyskując odpowiednio dodatnie różnice (spółka zawyżała wartości danej pozycji), lub ujemne różnice (spółka zaniżała daną pozycję).

Następnie przedstawiono udział istotnych różnic razem⁸ dla wszystkich przedsiębiorstw oraz rozkład różnic pomiędzy poszczególne grupy przedsiębiorstw. Na potrzeby badania wyodrębniono cztery grupy przedsiębiorstw, według kryterium, którym była wielkość sumy bilansowej⁹.

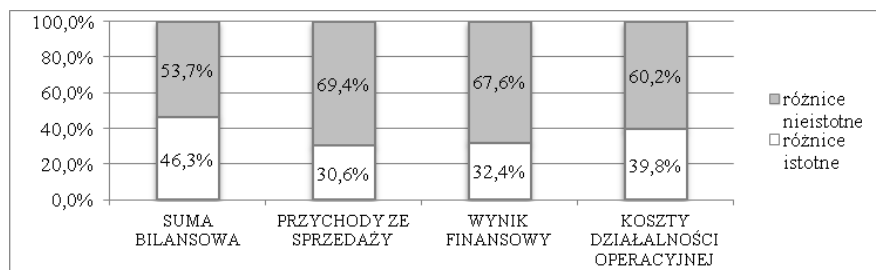
W drugiej części badania zweryfikowano kilka hipotez statystycznych, w tym:

- spółki o wyższej sumie bilansowej prowadzą sprawozdawczość w sposób bardziej wiarygodny (występuje mniej istotnych różnic),
- spółki o wyższych przychodach prowadzą sprawozdawczość w sposób bardziej wiarygodny (występuje mniej istotnych różnic).

W celu weryfikacji przedstawionych hipotez badawczych wykorzystano testy statystyczne, tj. analizę wariancji oraz test Kruskala-Wallisa.

5. Badania własne

Przeprowadzone badania wykazały, iż najwięcej istotnych różnic pomiędzy danymi zawartymi w sprawozdaniach finansowych przed i po badaniu przez biegłego rewidenta wystąpiło w wypadku sumy bilansowej. Blisko 46% spółek, pochodzących z próby badawczej, wykazało istotne różnice pomiędzy stanem deklarowanym przez spółkę w raporcie za IV kwartał a stanem rzeczywistym prezentowanym w sprawozdaniu finansowym za rok 2013. Nieznacznie mniej istotnych różnic, bo około 40%, wykazano w wypadku kosztów działalności operacyjnej. Znacząco mniej istotnych różnic stwierdzono w wypadku wyniku finansowego oraz przychodów ze sprzedaży (odpowiednio 32% i 31%). Otrzymane wyniki zaprezentowano na rysunku 2.

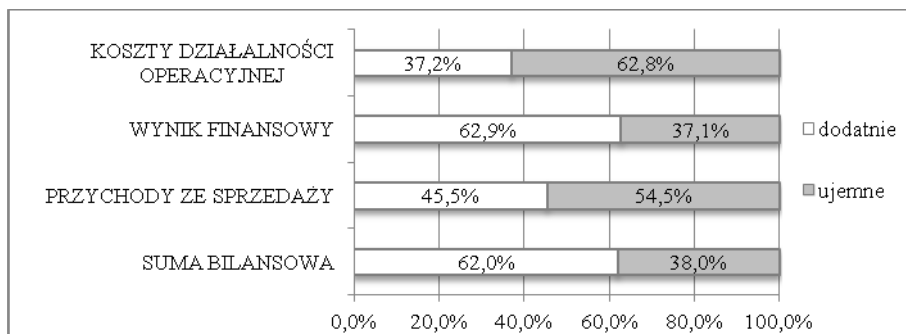
Rysunek 2. Wyniki badania poziomu istotności różnic poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego przed i po badaniu przez biegłego rewidenta

Źródło: opracowanie własne.

⁸ Różnice razem stanowiło sumę wszystkich różnic we wszystkich pozycjach tj. sumie bilansowej, przychodach ze sprzedaży, wyniku finansowym oraz kosztach działalności operacyjnej.

⁹ Określono 4 grupy spółek: mikro (suma bilansowa do 2 milionów euro), małe (suma bilansowa 2 do 10 milionów euro), średnie (suma bilansowa 10 do 43 milionów euro) oraz duże (suma bilansowa powyżej 43 milionów euro). W badaniu przyjęto kurs EURO z dnia 31 grudnia 2013 roku wynoszący 4,1472.

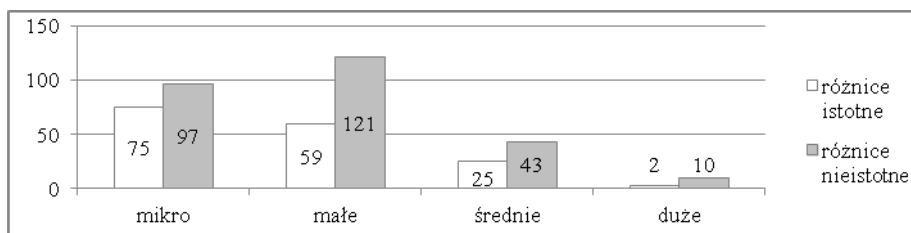
W wypadku kierunku istotnych różnic zaobserwowano (rys. 3), iż w około 62% przypadków spółki zawiązały sumę bilansową oraz wynik finansowy, a zaniżyły koszty działalności operacyjnej. Należy również wskazać, iż w większości przypadków (około 55%) zaniżano wielkość przychodów ze sprzedaży.

Rysunek 3. Kierunek istotnych różnic poszczególnych pozycji

Źródło: opracowanie własne.

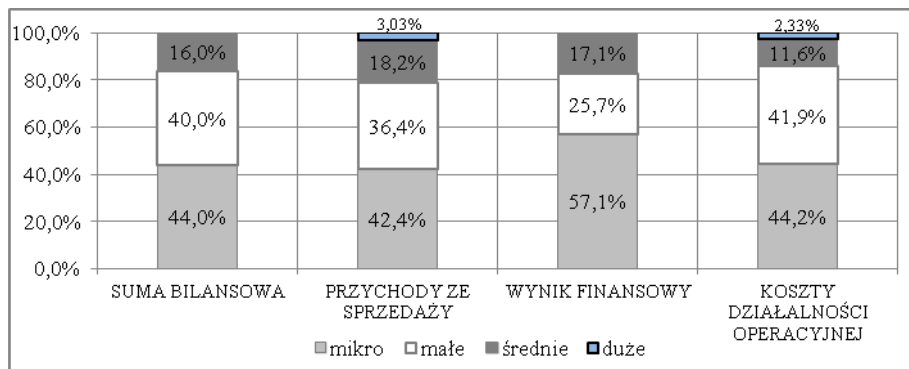
W kolejnym kroku zbadano, jak kształtuje się liczba różnic istotnych i nieistotnych w zależności od wielkości przedsiębiorstwa, przy uwzględnieniu wyłącznie kryterium sumy bilansowej. Otrzymane wyniki wskazują, iż łącznie wystąpiło 161 istotnych różnic, na 432 możliwe, z czego najwięcej było wśród spółek najmniejszych (mikro) – 75 istotnych różnic, na 172 możliwe, czyli 43,6%. Nieznacznie mniej różnic zaobserwowano w spółkach małych – 59 istotnych różnic (32,7% możliwych dla danej grupy) i średnich – 25 różnic istotnych (36,7% możliwych dla danej grupy). Zdecydowanie lepiej sprawozdawczość finansowa prezentuje się w wypadku dużych spółek – 2 istotne różnice (16,7% możliwych dla danej grupy). Takie wyniki świadczą o tym, iż większe spółki prowadzą księgi rachunkowe oraz sporządzają sprawozdania dokładniejsze i bardziej wiarygodne. Wysoki odsetek istotnych różnic wśród spółek mikro może wynikać z tego, iż najmniejsze spółki starają się maksymalnie obniżyć koszty swojej działalności nie zwracając należytej uwagi na tak istotne kwestie, jak wiarygodne i rzetelne informacje o swoich dokonaniach. Rozkład różnic według wielkości przedsiębiorstw przedstawiono na rysunku 4.

Rysunek 4. Liczba różnic istotnych i nieistotnych z podziałem na poszczególne grupy

Źródło: opracowanie własne.

Kolejnym obszarem badania były istotne różnice w spółkach o różnych rozmiarach spółki (rys. 5).

Rysunek 5. Licznosc istotnych różnic w odniesieniu do poszczególnych grup spółek

Źródło: opracowanie własne.

Z rysunku 5 wynika, iż mikro przedsiębiorstwa dominują co do liczby istotnych różnic w zakresie wyniku finansowego. Udział poszczególnych grup w przypadku sumy bilansowej, przychodów ze sprzedaży oraz kosztów działalności operacyjnej jest zgodny z omówionym wcześniej ogólnym podziałem istotnych różnic.

W dalszej kolejności postawiono następujące hipotezy badawcze:

H_0 – wiarygodność sprawozdawczości nie ma związku z wielkością sumy bilansowej spółki,

H_1 – spółki o wyższej sumie bilansowej sporządzają sprawozdania w sposób bardziej wiarygodny (występuje mniej istotnych różnic).

Przeprowadzony test na normalność rozkładu wykazał, iż zmienna suma bilansowa nie ma rozkładu normalnego. W następstwie tego nie można zastosować analizy wariancji, gdyż jedno z jej założen nie zostało spełnione. W związku z tym przeprowadzono test Kruskala-Wallisa. Wyniki testu przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2

Wyniki testu Kruskala-Wallisa dla sumy bilansowej

Kruskal-Wallis Test				
Próba	Licznosc	Mediana	Ave rank	z
0	40	14 305 636	56,6	0,53
1	18	22 413 171	64,6	1,49
2	18	22 413 171	52,2	-0,34
3	21	11 120 652	53,7	-0,13
4	11	4 022 100	35,6	-2,11
H = 6,13 with 4 d.f				
Probability > 6,13 = 0,1894				

Źródło: opracowanie własne.

Otrzymany wynik p-value (0,1894) jest wyższy od założonego poziomu istotności. Wobec tego mediany dla poszczególnych ilości istotnych różnic są statystycznie takie same.

Oznacza to, iż nie możemy odrzucić hipotezy H_0 mówiącej, że wiarygodność sprawozdawczości nie ma związku z wielkością sumy bilansowej spółki.

W kolejnym etapie badania postawiono następujące hipotezy badawcze:

H_2 – wiarygodność sprawozdawczości nie ma związku z wielkością przychodów spółki,

H_3 – spółki o wyższych przychodach prowadzą sprawozdawczość w sposób bardziej wiarygodny (występuje mniej istotnych różnic).

Przeprowadzone badania, podobnie jak w przypadku sumy bilansowej, wykazało, iż zmienna przychody nie ma rozkładu normalnego, w związku z czym ponownie wykorzystano test Kruskala-Wallisa. Wyniki testu zaprezentowano w tabeli 3.

Tabela 3

Wyniki testu Kruskala-Wallisa dla przychodów

Kruskal-Wallis Test				
Próba	Liczność	Mediana	Ave rank	z
0	40	8 381 267	58,5	1,02
1	18	12 052 083	64,2	1,44
2	18	5 013 927	53,4	-0,16
3	21	5 041 814	49	-0,9
4	11	2 623 432	36,3	-2,04
H = 6,8 with 4 d.f				
Probability > 6,8 = 0,1469				

Źródło: opracowanie własne.

Test Kruskala-Wallisa wykazał, iż nie możemy odrzucić hipotezy o równości median, gdyż otrzymane p-value (0,1469) jest wyższe od założonego poziomu istotności. W związku z tym wielkość przychodów osiągniętych przez spółkę nie ma wpływu na ilość istotnych różnic.

Uwagi końcowe

Badania przeprowadzone przez autorów wykazały, że jedynie wśród 15 z 108 spółek poddanych analizie nie wystąpiły żadne zmiany w pozycjach finansowych, takich jak: suma bilansowa, wynik finansowy netto, przychody netto ze sprzedaży oraz koszty działalności podstawowej. W tej grupie były przedsiębiorstwa mikro, małe, średnie i duże. Można wnioskować, że niezależnie od wielkości spółki, sprawozdanie finansowe może zawierać błędy. Zostało to potwierdzone w testach Kruskala-Wallisa, na których podstawie stwierdzono, że zarówno poziom sumy bilansowej, jak i przychodów nie mają statystycznie istotnego wpływu na wiarygodność sprawozdań finansowych. Biorąc pod uwagę fakt, iż w 85 procentach sprawozdań badanych przez biegłego rewidenta dokonano zmian w pozycjach finansowych, z czego niemal 50% stanowiły zmiany istotne, można dojść do wniosku, że wykryte zmiany zostały wprowadzone wskutek badania przez biegłego rewidenta. Należy jednakże wskazać, iż badania przeprowadzone przez autorów są badaniami wstępnymi i mają na celu zaakcentowanie konieczności uwiarygodnienia informacji wykazywanych w sprawozdaniach finansowych przez rewizję finansową prowadzoną przez niezależnych biegłych rewidentów.

Literatura

- Andrzejewski M. (2012), *Korygująca funkcja rewizji finansowej w systemie rachunkowości*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków.
- Hołda A., Pocięcha J. (2004), *Rewizja finansowa*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Kraków.
- Sawicki K. (2012), *Relacje między kontrolą wewnętrzną, audytem wewnętrznym, kontrolą zarządczą i rewizją finansową*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 718, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 53.
- Krzywda D. (2008), *Jawność raportu biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego w Polsce*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nr 785.
- Marzec J., Śliwa J. (2012), *Audyty finansowe w jednostkach gospodarczych – teoria i praktyka*, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania UW, Warszawa.
- Pfaff J. (2007), *Wpływ rewizji finansowej na wiarygodność sprawozdania finansowego*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Katowice.
- Pfaff J. (2011), *Rewizja finansowa*, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Katowice.
- Przewodnik po rynku NewConnect* (2013), GPW, Warszawa, www.newconnect.pl/pub/dokumenty_do_pobrania/GPW_Przewodnik_NC.pdf (12.02.2014).
- Regulamin Alternatywnego Systemu Obrotu*, www.newconnect.pl/pub/regulacje_prawne/Regulamin_ASO_UTP.pdf (12.02.2015).
- Rewizja sprawozdań finansowych* (2012), red. K. Krzywda, SKwP.
- Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, DzU 2013, poz. 330, z późn. zm.
- Załącznika Nr 3 do Regulaminu Alternatywnego Systemu obrotu*, www.newconnect.pl/pub/regulacje_prawne/Regulamin_ASO_UTP_zal_3.pdf (12.02.2015).

CHANGE A FINANCIAL STATEMENT AS A RESULT OF HIS ATTESTATION ON THE NEWCONNECT MARKET

Abstract: *Purpose* – the purpose of this article is to assess the impact of auditing on selected financial items. *Design/Methodology/Approach* – surveys and empirical basis of the financial statements published by the company NewConnect. *Findings* – the study shows a significant impact of auditing for the credibility of and reliability of the financial statements. Significant errors occur regardless of the size of the company. *Originality/Value* – there are few positions in Polish literature on the reliability of the information presented in the financial statements.

Keywords: financial audit, NewConnect

Cytowanie

- Kalandyk N., Kalandyk P., Rymkiewicz B. (2015), *Zmiana wybranych pozycji sprawozdania finansowego w wyniku jego atestacji na przykładzie spółek notowanych na NewConnect*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 873, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 77, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, s. 543–552; www.wneiz.pl/frfu.